

60

В Е Л И К О   Н А Р О Д Н О   С Ъ Б Р А Н И Е
Комисия по изработване на проекта за
Конституция на България

П Р О Т О К О Л

На 3 юли 1991 г. се проведе заседание на Комисията за изработване на проект за Конституция на България при

ДНЕВЕН РЕД:

ОБСЪЖДАНЕ НА ПРОЕКТА ЗА КОНСТИТУЦИЯ НА БЪЛГАРИЯ.

Към протокола се прилага списък на присъствувалите.

Заседанието беше открито в 10 ч. и ръководено от г-н Любен Корнезов - зам.-председател на комисията.

- 0 -

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Днес при всички случаи трябва да започнем с третото четене на Конституцията. Вероятно това ще бъде до към 17,30-18,00 часа. С други думи ние трябва поне 10-15 от предложенията да ~~бъдат~~ ^{не} разгледани. Ще започнем по текстовете, отначало, в поредицата на текстовете. Предлагам преамбюла или въведението, макар че има официално предложение, направено от 51 народни представители, сега да не го поставяме на разискване, защото разбирате колко време ще ни отнеме. Да оставим самия преамбюл и да започнем с текстовете.

Първият текст вчера разисквахме тук. Той е предлаган от г-н Румен Воденичаров. Това е чл. 3: "Официалният език в Република България е българският." Той предлага да се добави към чл. 3: ДП/МТ

"В случаите, които употребата на официалния език е задължителна, се определят със закон."

Предложение на РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: „Използуването на българския език в държавни учреждения, на митинги, събрания и манифестации е задължително." Това е едното и другото становище.

От гледна точка на правилника ние сме длъжни, ако не се оттегли или не се направи някаква друга редакция, да поставим на гласуване всяко едно предложение, включително и вашето, включително и това на Румен Воденичаров. Говоря по чл. 3. Ако събере 2/3 от гласовете, тогава се включва в съответния текст. Ако не събере 2/3 - отпада и си остава първоначалния вариант.

Лично ~~за~~ мен формулировката на Юрий Борисов е по-гъвкава, тъй като случаите, в които ще се употребява официалния език се уреждат със закон - това означава, че законът ще уреди въпроса къде и кога ще употребява, което пък, с други думи, може и без него.

Казвам своето мнение. Вие добре знаете, че чл. 3 възбуди много спорове долу и духовете бяха разбунтувани. Предполагам и сега са разбунтувани с тези предложения и отново ще се повиши градусът. Конституционната комисия няма право да отменя, да отхвърля едно или друго предложение. Вие ще го поддържате, предполагам. С Румен Воденичаров не можете ли да намерите някаква обща формулировка евентуално, защото разбирате какво ще стане. Представяте ли си, примерно, какво би станало, ако се постави на Румен Воденичаров (а то ще се постави на гласуване) и има 2/3 от гласовете, след това ще се постави вашето - и то 2/3 и ще стане една...
ЮРИЙ БОРИСОВ: Ако се приеме на Румен Воденичаров, аз ще оттегля моето предложение.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре. По чл. 3? Да вървим напред.

Не виждам Нора Ананиева. Чл. 5, раздадени ли са предложенията?

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Нека най-напред да се справим с преамбулата. Винаги го оставяме накрая и никакво време не остава за това.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Г-н Кюранов, днес не е възможно да започнем с преамбюла.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Защо да не е възможно?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Защото цял ден ще говорим за преамбюла и няма да приемем нито един текст.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Защо да говорим цял ден? Този ден все някога ще трябва да се изгуби.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Защо ще изгубим? Ние бързо ще решим.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Толкова по-добре.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Кажете какво се предлага.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има предложения...

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Има две предложения. Едното предложение е да се възстанови първоначалния, който беше, а другото предложение е дадено тук. Христо Аврамов прави другото предложение. Нека Конституционната комисия да вземе отношение по това. Ние все отлагаме този въпрос и като че ли няма да се върнем на него.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Никой не е казал, че няма да се върнем, но ми се струва, че днес не сме готови да разискваме за преамбюла.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Защо да не сме готови? Какво ни пречи?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Аврамов и 51 депутата са направили предложение за преамбюл в съвсем кратка форма - 5-6 изречения.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Нека Конституционната комисия да изрази своето становище и да вземе отношение.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Защо 5-6 изречения? Тук е написано едно изречение. То е на Христо Аврамов.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Ние, представителите на българския народ...

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Може и без преамбюл. Това е моето мнение.

СНЕЖАНА ПЕТРОВА (секретар на комисията): Г-н Христо Аврамов на 1 юли с този текст, който е обработен в предложенията, а на 2 юли вече има нов текст. Може би с него трябва да се разговаря кой текст ще поддържа. И той е събрал подписи.

ЕДИН ОТ ПРИСЪСТВУВАЩИТЕ: Вземете на 2 юли - предполага се, че то е по-новото.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Две предложения от един и същи човек.

ЕДИН ОТ ПРИСЪСТВУВАЩИТЕ: Новото отменя старото.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Да не е Георги Аврамов?

СНЕЖАНА ПЕТРОВА: Да, този е Георги Аврамов. Другото е от Христо Аврамов. Извинете. Грешката е в г-н Корнезов. Снощи са дали другото предложение.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нямаме готовност днес за преамбул. Тук е министър Данов. Става дума, предполагам, за чл. 33.

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Аз имам една молба. Става дума за чл. 33, защото в 10 ч. имам среща на друго място.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Тук е Вашето предложение. Колеги, моля ви да отворим на чл. 33, ал. 2.

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Да, става дума за втората алинея.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Свободата и тайната на кореспонденцията и на другите съобщения са неприкосновени. Изключения от това право се допуска само с разрешение на съдебната власт, когато това се налага за разкриване или предотвратяване на тежки престъпления. С други думи, изключението от свободата на тайната на кореспонденцията и на съобщенията - само с разрешение на съдебната власт. Г-н Бояджиев, мисля че още при второто четене направи предложение.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Още при второто четене аз направих предложение, но тогава не се стигна до дискусия. Сега отново съм внесъл предложение, по което има становище на Комисията по национална сигурност. Комисията като комисия го поддържа. Плюс това има необходимите 40 подписа. Няма да чета аргументите и мотивацията. Текстът, който предлагам, е малко по-кратък и ми се струва, че е по-точен. Става дума за един член: "Свободата и тайната на кореспонденцията и на други съобщения са неприкосновени. Изключения от това правило се допускат само в случаите, предвидени от закона."

Това е подходът, който сме приели. Във всички останали членове, в които се гарантират човешките права... предлагам да остане именно тази редакция, запазвайки универсалния подход.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Виждам, че Вашето предложение започва със зам.-министър председателите.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Да, двамата зам.-министър председатели, които наблюдават дейността на Министерството на вътрешните работи. Тъй като те са народни представители...

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Да, иначе и аз трябва да го подпиша.

Според мен това изменение, съобразно закона е безкрайно необходимо, защото законът ще предвиди начина, по който ще се извърши евентуалното подслушване на телефонни разговори, от което всички ние страдаме, че се подслушват, а в момента не се подслушват. Ако се разреши да се прави от някой съдия, първо съдията не носи никаква отговорност за секретността на извършваната операция. Ще ви кажа как стоят нещата в Министерството на вътрешните работи, как практикуваме в момента: оперативният работник, който разследва, да кажем, убийство, което стана в Стара Загора - намериха труп на разложена жена... в колата намериха следи от кръв... Кой извърши убийството? Аз разреших да се подслушват телефонните му разговори. Той в разговор със сестра си й съобщи факта, че е извършил убийството и по този начин това, което беше заловено като следа даде възможност след това да се съберат допълнителни доказателства и да се открие убицеца и да бъде подведен под отговорност. Самият разговор не представлява в никакъв случай никакво доказателство в никакъв процес никъде по света, но той дава указания на съответните следствени органи да се насочат към правилната следа.

Представете си, че това става (пак давам случая за Стара Загора) и поискате разрешението на един съдия.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Извинявайте, но съдебната власт не означава съдия. Нужно е и прокурор...

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Едно и също е. Добре, да сложим даже прокурор, защото ние въведохме системата с прокурорите и ще ви кажа къде се явиха недостатъците в цялата тази история. Взимате даже прокурор. Не искам да обидя нито един от прокурорите, но той не е длъжен да пази тайна. Секретността, която се пази във Вътрешното министерство може в някои отношения да бъде параноична, но е факт. Оттам няма да излезе нищо като тайна. Ако някой разкрие тайната, че аз слушам вашия разговор, че вие сте извършил обира в тази банка, което стана в Трън...

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Откъде знаят, че аз съм го извършил?

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Съмняваме се, предполагаме...нали трябва да хванем някаква следа... трябва да предполагаме, че вие сте го извършил и трябва да ви хванем. Ако поискате от Трънския прокурор съгласие и Трънския прокурор няма никакво задължение да пази тайна, или съдията. В малкия град една дума да кажете - свърши, изключено е... Как практикуваме ние? Аз мисля, че тази практика ще залегне и в закона. Тъй като законът ни е готов за специалните средства и много ми се иска той да мине сега, в тази сесия на Народното събрание. Той е малък, съвсем кратък закон. Правим следното: оперативният работник, който се съмнява, че вие сте извършил престъплението и насоката на неговото следствие върви към вас, прави искане до собствения си регионален директор - да му се разреши да използва... Всъщност, не той да разреши да използва, а моли да бъде използвано такова средство не от него, а от съответната служба, която се занимава с тази работа. Регионалният директор проверява писмената молба, която доста подробно е направена и подписва. Така изготвената преписка се праща веднага, по най-бързия начин, отива до нашия главен секретар - генерал Манчевски, който също се убеждава, подписва я и след като има четири подписа ми я поднасят лично на мен.

Какъв е интереса министърът на вътрешните работи да подпише тази заповед, това разрешение?

Първо, аз нося политическата отговорност. Освен това нося и отговорността, че мога да бъда изхвърлен от министерството, ако злоупотребя с тези възможности. Един съдия, един прокурор можеш ли да го уволниш затова, че е казал разрешавам да бъде следен. Целият ефект отпада и никаква опасност няма, ако министърът носи личната отговорност за подписването. В България аз подписвам почти ежедневно 6-7 такива разрешения - главно за подслушване на разговори или за поставяне на други, по-специални средства за подслушване, на конкретно определени случаи. Има случаи, където директно отказвам. Просто отказвам. Преценявам, че в случая не е необходимо или не е наложително и могат да се определят още средства, докато се стигне до това. Затова смятаме - нека да се остави със закон. Когато законът ще се обсъжда, тогава вие ще решите дали ще остане съдебната власт, дали ще остане прокурорската власт и, или някой друг. Ако стане прокурор - трябва да се пращат на главния прокурор, централно, иначе ако оставите... гаранция за това, че могат да бъдат подслушвани разговори или отваряне на кореспонденцията, трябва да ви кажа, че ще бъде много малка. Трябва някой централно да отговаря за тази работа.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Г-н министре, сега нормативно уреден ли е въпросът за подслушване на телефонните разговори, или неприкосновеността на кореспонденцията - кой има право?

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Засега се урежда с Указа за държавна сигурност, който указ с приемането на Закона за устройството на Министерството на вътрешните работи се отменя. Сега в момента е изготвен и е готов законопроектът, който ... Ние сме го изработили на принципа, че контролът върху тези специални средства ще се определя и упражнява от министъра. Става дума за крайния контрол.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: С други думи, той ще дава разрешение? Така ли да Ви разбирам?

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Той ще дава разрешението.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Министърът на вътрешните работи?

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Да, затова предлагаме да не бъде съдебната власт, а го оставете да бъде съобразно закон, а когато се прави закона тогава ще решите проблема - дали ще бъде министърът на вътрешните работи, дали ще бъде главния прокурор, дали ще бъдат окръжните прокурори, дали ще бъдат председателите на окръжните съдилища или апелативните съдилища, или на Върховния съд.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: И съответно задължение за тях за държавна тайна.

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Абсолютно задължение за държавна тайна, защото разпространяването на една информация от този вид може да направи много голяма беля, както и случаите, където е имало подслушване на телефонни разговори не от Министерството на вътрешните работи, а телефонистките са подслушвани телефонни разговори, цялото малко населено градче... (министър Данов говори не пред микрофона, много бързо, тихо и неразбрано.) подслушват разговорите и след това започват да говорят... В цялата история трябва да има някаква гаранция...

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Значи вие ни препоръчвате да не говорим по телефоните?

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Не, аз ви препоръчвам да говорите по телефоните... (шум в залата, няколко души говорят едновременно, не се чува края на изречението.) Аз трябва да ви кажа нещо повече. Писал съм го вече и навсякъде го повтарям: нито един депутат, нито един лидер на партия, нито един човек, който се занимава с партийна дейност, не е подслушван. И профсъюзите... нито "Подкрепа"...

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Няма разрешение от Вас ли?

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Не само, че няма разрешение от мен, няма средства да бъдат подслушвани. Няма средства да бъдат подслушвани. Цялата подслушвателна система е при нас. Тя подлежи на контрол и се проверява. Ако рече да бъде хванат някой... този, който рече да направи на своя глава подслушване,

което е невъзможно да направи, ще напусне Министерството на вътрешните работи. Това е съвсем сигурно. Вие можете да си говорите каквото искате по телефона, без да имате страх, че Министерството на вътрешните работи, или ... (защото ние изпълняваме подслушването и на военните, ако те искат) нито военните, нито Министерството на вътрешните работи подслушват никого. Това ви го гарантирам абсолютно и недоверието, което се проявява към Министерството на вътрешните работи често пъти ме засяга.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не, моля Ви се, просто се пошегувахме.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: В подкрепа на това, което каза г-н министъра, искам да приведа един текст от Конституцията на Федерална република Германия, чл. 10. Той третира тайната кореспонденция, телефонните разговори и далекосъобщенията. Първият текст гарантира тайната на кореспонденцията, но вижте какво пише във втория текст: "Ограничения могат да бъдат установени само на основата на закон, което е аналогично. По-нататък, още повече: "ако ограниченията е защита на свободния демократичен конституционен ред, съществуването и сигурността на федерацията и на отделна провинция, законът може да предвиди, но да не бъде съобщено на заседание и да се осъществи вместо по съдебен ред чрез определени от народното представителство органи."

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Пак е съдът.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Вместо "по съдебен ред - чрез определени от народното представителство органи". Именно. Те могат да бъдат и други органи, но извън съдебната система. (Възниква спор, няколко души говорят едновременно.)

ЛЮБЕН КУЛИШЕВ: Това предложение е в съответствие горедолу с начина, по който въпросът е уреден в Европейската конвенция за правата на човека.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Прочети.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Моето становище, че то трябва да бъде разрешено в закона от Народното събрание, а не с подзаконов акт, както е в момента.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Аз мога да го прочета от Европейската конвенция.

В чл. 8 на Европейската конвенция...

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нека да вървим напред, тъй като имаме много работа.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Г-н Бахнев поиска.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Аз не споря, но понеже нямам в себе си...

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Ясно. В Европейската конвенция в чл. 8 е предвидено: "Всеки човек има право да се зачитат личния и семейния му живот, дома му и кореспонденцията.

Алинея 2: "Властите не следва да нарушават това право, с изключение на случаи при съответствие с изискванията на закона, а именно от гледна точка на запазване на националната сигурност, общественото спокойствие, икономическото благосъстояние на нацията за предотвратяване на безредици и престъпления, за запазване на здравето и морала, а също така и за осигуряване на правата и свободите на другите."

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Аз предлагам да пишете със закон, защото по този начин ще задължите Министерството на вътрешните работи да представи законопроект. Вие ще решите този закон, който ще бъде предмет на мъчни изменения от Народното събрание, а не за хрумванията на отделен орган. При всяка смяна на министъра на всеки може да му дойде на акъла други идеи. Когато се обсъждаше в Министерството на вътрешните работи, именно тези съображения бяха изтъкнати. Нито една от нашите национални служби или местни служби не се уреждат с правилник. Всичко ще бъде със закон, за да бъде твърдо и ясно и всеки гражданин трябва да знае какви са правата и какви са задълженията му.

С оглед на това, много ви моля, приемоте го със закона, а самият закон тогава ще го обсъждаме.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: С това да приключим. Има думата г-н Обретенов.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Аз съм съгласен, но трябва освен това - да предвидим, че със закон ще се урежда, да предвидим точно

рамките, в които ще се предвидят тези ограничения. Примерно, за предотвратяване ограниченията ще се налага с оглед предотвратяване на престъпления или друго нещо.

Във връзка с това г-н Дърмов каза, че в Конституцията на Федерална Република Германия е било определено по подобен начин, аз искам да кажа, че в някои други конституции направо се позовават на съдебно решение. Например, испанската. В тази връзка искам да попитам г-н Данов дали той не смята, че нашата съдебна система не е дорасла до такова правно разрешение и че би било непрактично да се приложи този принцип, който има такова действие в много страни.

МИНИСТЪР ХРИСТО ДАНОВ: Нека да не поставяме тези въпроси.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Да не губим повече време, отколкото е необходимо. Ако е безспорно, аз ви казах имаме около 60 предложения.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Не е много безспорно.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, ако сте против, кажете.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Формулировката, която беше прочетена от г-н Дърмов, задоволява ли в смисъл да се даде указание на закон, че това е съдебната власт, или други представителни органи?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не, ние преpraщаме към закона. Това е предложението.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Трябва да се каже законът на какъв принцип ще бъде основан. Това е въпросът.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, какво предлагате, господин Бахнев?

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Аз лично поддържам текста, както той е, но тъй като всява съмнение, нека да вземем немския текст идеята, която е пак съдът, или други представителни органи.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Вие може би закъсняхте, но в правилника вижте чл. 86: "Всеки депутат, ако има 40 подписа, може да внесе предложение в пленарното заседание." Това предложение се гласува. Ние като Конституционна комисия не можем да отхвърлим или приемем. Ние можем да приемем становище.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Няма такава поправка.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Как да няма такава поправка?

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Ето 32, 34... Сега обсъждаме и затова обсъждаме.

ПРЕУДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, Вие сте против предложението на господин Бояджиев?

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Има ли го писмено?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ето я.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Не само писмено, но и Комисията по национална сигурност е дала становище като комисия. Затова сега става въпрос.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Министър Данов взе отношение.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Избягвате всяка намеса на съда, така ли?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Не става въпрос да се избягва. Въпросът се решава със закон.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Законът ще каже дали следователят, дали министърът на вътрешните работи...

ЮЛИЙ БАХНЕВ: А втората половина, когато се налага за разкриване или предотвратяване на тежки престъпления? Това, което е национална сигурност - всичко това са тежки престъпления.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има един проблем, който е типично правен. Ние ще го поставим на гласуване и предполагам, че народните представители ще го гласуват. Ние сме приели двете алинеи на чл. 43. Първата алинея сме приели, която е безспорна. Приели

сме и втората алинея. Сега с Вашето предложение Вие искате всъщност да няма втора алинея, едно изречение да го включим в първата алинея. С други думи, трябва най-напред да се гласува... Така става по-трудно. Гласуване отпадане на втора алинея е включване на едно изречение в първа алинея.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Юридически е по-лесно да се реши първа алинея да се запази, както е - това е свободата и тайната на кореспонденцията и на другите съобщения са неприкосновени. Втора алинея да се замени с текста, който е включен тук самостоятелно.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Прочетете още веднъж, моля.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Изключения от това правило се допускат само в случаите предвидени от закона."

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не можем ли да продължим по-нататък? Изключение от това правило се допускат в случаите, предвидени от закон." Ако продължим: "Когато това се налага за разкриване на престъпление..." и т.н. - или не върви?

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Първоначалното ми предложение на второто четене беше разгърнато и тогава се възрази, че отиваме много описателно. Аз бях изредил всичко, което е в Европейската конвенция за запазване на националната сигурност, общественото....

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Аз ви го казвам от правна гледна точка. Една втора алинея само технически не върви. Изключение от това правило се урежда със закон. От типично правна гледна точка не е добре. Ако го направим така: "Изключение от това правило се допуска само в случаите, предвидени в закон, когато това се налага за разкриване и предотвратяване на тежки престъпления." Удовлетворява ли този текст или не ни удовлетворява?

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: Напълно.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Определяме закон кога ще може да се вдигне тази неприкосновеност. Кой точно ще го казва...

Има думата господин Мулетаров.

СПАС МУЛЕНАРОВ: Господин Корнезов, аз искам, защото вчера ние говорихме по този въпрос с господин Бояджиев, да бъдем съвсем внимателни с този текст, защото в него има голяма доза политически съображения. Кой са те? Вие си спомняте, че след 10 ноември най-големият шум се вдигаше срещу подслушването на телефонните разговори и безогледната проверка на кореспонденцията от органите на милицията, на Държавна сигурност, което беше

вършено с този гражданин, който те желаят. След този период се прие абсолютно спазване на изискванията, които са заложи в единствения закон, който урежда този въпрос. Никой друг въпрос не може да го уреди. Сега като изключение се предвижда проверката на кореспонденцията - писмената и телеграфната, може да става само и единствено с решение на съда и на прокурора. Когато ние направим този текст имаме предвид точно това, че никой друг орган в България не може да разрешава да се докосва тази най-неприкосновена част от личността. Собствената му кореспонденция и собствения му телефонен разговор са неприкосновени. С това изменение, което се допуска, аз не зная какъв закон се има предвид, защото досега никой друг закон не е допускал тези изключения, освен този, за който се говори.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има указ за Държавна сигурност.

Тогавя ние отиваме отново да отваряме вратата с някакъв закон или някой да разреши или някой да допусне това, което се правеше. Началникът на регионалната дирекция нарежда на Държавна сигурност... Включват през пощата телефона и започват да прослушват. Ние в това нещо трябва да бъдем абсолютно прецизни и аз категорично възразявам да променяме текста. Категорично възразявам.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Искам да задам един процедурен въпрос. Вижте сега, ние няма да приемем тази Конституция. С 60 поправки и със започване по всеки член да говорим по същество - няма да я приемем. Ако сме решили това, поне да го кажем пред този народ, за да знае. Или ще следваме един ред в обсъждането на тези предложения, или няма. Направено е едно предложение - Конституционната комисия да се произнесе по него, а не да му търси най-добрата възможна формулировка. Такива формулировки могат да се намерят, но това означава безкрайни обсъждания. Ние започваме така, както на първо четене се прави. Никаква разлика няма между първото и третото. Това е едното ми процедурно предложение и моля председателят да спазва този принцип. Никакви обсъждания повече какво може. Предложено е от 40 души - или го приемаме, или не го приемаме. Има един момент, когато вече трябва да се действа формално.

Вторият въпрос е този: с 60 предложения, повтарям, Конституция няма да има. Ние трябва да приемем друг принцип

- Конституцията е подровена общественно. 7 0 души народни представители няма да участват при нейното приемане. (Или поне приблизително толкова) А ако ние сега отиваме към гласуване на всеки член, ние изцяло в смисъла на тази Конституция и нейният обществен кредит пропада. Ние трябва да предложим като Конституционна комисия на общото събрание да се приемат членовете на Конституцията и поправките само с консенсус и ако не се получи консенсус, съответната страна да поеме задължението да си изтегли предложението, защото ние отиваме до такива политически спорове и ще отидем към такива политически спорове, за всички ще стане ясно, че социалистическото мнозинство си е наложило волята и малкият кредит, който е останал за тази Конституция, ще изчезне.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По-голямата част от предложенията от тези 60 са направени респективно от парламентарната група на Българска социалистическа партия. Тя да благоволи да си ги изтегли, ако те не срещнат консенсус.

СПАС МУЛЕТАРОВ: Той и за тях говори.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Точно за тях говоря.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: ... от ръководителите на тази парламентарна група...

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Добре, сега това е втори въпрос. Аз говоря в личното си качество. Нека да ни бъде ясно, че няма да има Конституция.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ще има Конституция...

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Ще има, ако проявим разум. Ако не проявяваме разум - няма да има.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Сега, по предложението на господин Бояджиев и другите народни представители. Днес ще го поставим на гласуване в редакцията, която тук уточнихме - на втората алинея и ако, разбира се, вероятно ще има и други становища и ако съберем две трети от гласовете, ще се включи като втора алинея на чл. 33. Ако не събере две трети от гласовете, ще остане в редакцията, в която е сега в момента. Това е. Да вървим напред.

ЕДИН ОТ ПРИСЪСТВУВАЩИТЕ: Аз имам още едно процедурно предложение. Предлагам такъв текст, който очевидно ще събуди противоречия в залата, да бъде обсъден по парламентарни групи предварително и да се знае има ли подкрепа или няма подкрепа. Това е твърде важно, за да не губим прекалено много време.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Ние вчера постигнахме някакъв консенсус.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин Кюранов още веднъж го каза и днес, каза го съвсем ясно, тук бяха и ръководителите на парламентарната група на Българската социалистическа партия, че има ли проблем, който е спорен - въобще да се оттегля. За съжаление, не го оттеглиха, ами още слагат предложения след предложения и ни бомбардират.

Има думата господин Пенев.

МИНИСТЪР ПЕНЧО ПЕНЕВ: Извинете, че не дойдох по-рано, но искам да разбера първо, дали това предложение има 40 подписа на дапутати.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Кое предложение имате предвид?

МИНИСТЪР ПЕНЧО ПЕНЕВ: Това.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По 33? Да. Всички предложения имат подписи.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Плюс становище на Комисията по националната сигурност.

ТОДОР ЛЮЦКАНОВ: Аз мисля, че друг закон, освен процесуалният закон не може да урежда. Затова ако сметнат вносителите за нужно, биха могли да го оттеглят. Никоя страна не е уреждала този въпрос с друг акт, освен с процесуалния закон, респективно Наказателно-процесуалния кодекс. Там ще се реши. Съдебната власт е нещо много широко. Това е следствие, прокуратура, съд. Процесуалният закон за устройство на съдебната система и наказателно-процесуалният кодекс ще решат този въпрос. Не може да има друг закон и ако те имат предвид някакъв друг закон, аз решително ще възразя срещу това.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Господин Пенев, тъкмо преди Вас министърът на вътрешните работи застъпи противоположното становище с не по-малко аргументи. Специално въпросът за държавната тайна и съдията.

ТОДОР ЛЮЦКАНОВ: Аз пак повтарям, че това е въпрос на Наказателно-процесуалния кодекс.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, но ние като Конституционна комисия не можем да отхвърляме и да отсяваме. Трябва да го поставим от правна гледна точка и ще го формулираме така.

ТОДОР БОЯДЖИЕВ: Господин Корнезов, аз приемам това, което казва господин Пенев, но го разбирам по следния начин.

Аз приемам, че Наказателно-процесуалният кодекс урежда този въпрос. Наказателно-процесуалният кодекс е закон. В текста ние казваме: "Исключения от това правило се допускат само в случаите, предвидени от закона, когато това се налага, за разкриване или предотвратяване на тежки престъпления." Наказателно-процесуалният кодекс е законът, НПК казва... и предвижда ...

СПАС МУЛЕТАРОВ: Господин Бояджиев, защо Вие бягате от съдебната власт?

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Ние губим време с тези разговори...

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Долу в пленарната зала ще се реши.

Господин Воденичаров, Вие закъсняхте, но първият текст, който ще поставим, е въпросът с чл. 3 – Вашето предложение. Юри Борисов има едно друго предложение. Казахме, ако можете поне да го формулирате като едно, за да не правим две гласувания.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Аз се извинявам, но отново поставям въпроса за преамбюла и предлагам конкретно, ако Конституционната комисия е съгласна, да се обединим около текста, предложен от Христо Аврамов.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има и друго предложение от Георги Аврамов.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Именно. Затова казвам, ако сме съгласни да препоръчаме това на Христо Аврамов. Според мен, той ще събуди сравнително най-малко несъгласие. Ако се върнем към първоначалния текст, който за мене е най-добрият, мога да се аргументирам, но няма смисъл.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ще видим, но трябва да говорим с Георги Аврамов. Той ще настоява за своя текст и ще стане една...

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Като настоява – да дойде.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Тук е Георги Аврамов, долу е.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Докато дойде поне няколко текста да обсъдим.

Чл. 5 – един от спорните текстове. Тук става дума за така нареченото "обратно действие на закона" и забраната за обратно действие на закона. Направени са редица предложения – от Мариана Христова, от Нора Ананиева, от друга страна – за допълване на текста за забраната на обратното действие на закона.

От друга страна пък Петко Захариев прави предложение да отпадне този текст. За съжаление вносителите не са тук.

ТОДОР ЛЮЦКАНОВ: Дискусията по въпроса е ясна.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: И каква дискусия? Знаете ли чл. 5 за обратното действие – вкараме ли го долу в пленарната зала – отиде да се политизира въпросът...

ЕДИН ОТ ПРИСЪСТВУВАЩИТЕ: Ние нямаме право да не го вкараме, но ние поддържаме чл. 5 в този му вид, а пък другите работи така или иначе ще трябва да ги гласуваме.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, но защо тогава, ако ние го поддържаме в този си вид, който е от пакта – само за наказателното право, Нора Ананиева, Мариана Христова...

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Вижте, Нора Ананиева предлага нещо, за което всички се съгласихме вчера.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ако се съгласим – то е ясно всеизвестен принцип е. Престъплението и наказанието... със закон.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Вчера ние се съгласихме с това. Сега имаме ли възражения?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Долу има предложение от Петко Захариев да отпадне въобще третата алинея.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Добре, но ние не сме го приели това. Ние приехме да добавим именно това: "Престъпленията и наказанията се установяват със закон." Комисията ще препоръча това, а няма да препоръча на Петко Захариев. Много просто.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не знам. Господин Обретенов?

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Предложенията са в точно противоположен аспект и са от противоположен характер. Има опасност да се разгори дискусията. Няма разбиране по този текст в много от нашите депутати. Това, което е направено от госпожа Нора Ананиева, по същество е правилно предложение.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Това е римско правило.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Аз самият го цитирах. Ако може от тактически съображения да изостане, защото аз смятам, че отчасти се покрива с ал. 3 на сега одобрения проект. Казано е малко по по-друг начин: "Никой не може да бъде осъден за действие или бездействие, което не е обявено от закона за престъпление."

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Аз смятам, че това, което е прието, е правилно и повече да не го обсъждаме. Комисията го предложи...

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Ако можем да не го бутаме и чл. 5. Не че съм против приемането и на това...

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: АLINEя 3 покрива съдържанието на предложението на Нора Ананиева.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По същество покрива съдържанието на предложението на Нора Ананиева.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: По различни начини се изразява тази идея.

ТОДОР ЛЮЦКАНОВ: За началата текстът на Нора Ананиева е по-добър.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Едното е от римското право, а другото - ...

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Разберете, че от тактически съображения... (Няколко души говорят едновременно, нищо не се чува.)

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Господин Корнезов, принцип на декларацията е, че ние ако не постигнем консенсус тук, в политическите сили, и оставим долу да се разгорят вавъщата - и декември няма да ни стигне.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Точно за това става дума. Смятам, че тук е въпрос вече на натиск и на принципна позиция. Трябва да видим само онези случаи, в които действително е допусната грешка в редакцията. Само тези случаи да разгледаме и никакви други.

Мога да ви кажа, че всяко изречение мога да го редактирам по три начина, относително спешни и ще се намерят още три редакции, които ще бъдат по-успешни.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Винаги ще има критици, които ще имат право.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, по чл. 5?

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Нека да се обединим около този принцип и да работим по този начин. Иначе е безсмислено.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не може, г-н Павлов. Трябва да го поставим на гласуване. Няма ги вносителите, за да ги убедим да си го оттеглят.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Аврамов е тук.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, чл. 5 като становище на конституционна комисия е да остане в сегашната си редакция.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Двете противоположни предложения да отпаднат.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Даже вкл. и това за престъпленията. То също да не се включва. Това е известен принцип.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Това предложение на Христо Аврамов е от едно изречение, ако сте съгласни - да го включим него и да го предложим. Това означава, че Вие оттегляте Вашето предложение и се присъединявате към това.

Г-н Корнезов, съгласни ли сме за преамбюл да предложим на Христо Аврамов предложението?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, то е написано.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Аз съм отчаян привърженик на социална държава. (Няколко души членове на комисията се обединяват около това становище.)

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Едно изречение да дава същността на тази държава - демократична, правова, социална.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Г-н Кюранов, г-н Георги Аврамов си отиде. Неговото предложение беше малко по-разширено - да не се акцентира точно върху...

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Вътре има и социалната държава.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Зная, че има социална държава, но...

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Добре, да приемем неговото тогава. Аз съм съгласен което искате да приемем, само да приемем нещо и да вървим напред.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Няма да обсъждаме, само прочетете.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Преамбюл днес няма да можем да приемем, не можете ли да разберете?

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Защо да не приемем преамбюла и да вървим нататък?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: За преамбюла ще има да приказваме дълго и няма да приемем преамбюл. Знаем кой го писа, но Георги Аврамов го подписа. Неговото име фигурира. "Ние, народните представители от Седмото Велико Народно събрание, като споделяме общочовешките идеали, мир, свобода, хуманизъм, равенство, справедливост и търпимост, като се стремим да запазим националното

си и държавно единство, като зачитаме правата на личността, нейното достойнство и сигурност, прогласяваме волята си да живеем в демократична, правова и социална държава, за което приемаме тази конституция..." и т.н.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Аз го приемам...

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Аз смятам пък обратното. Това на Христо Аврамов е по-хубаво. (Възниква спор.)

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Аз сега вече съм против приемането на преамбюл. Нека да предложим този текст, да кажем, че е на Георги Аврамов.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Предлагам този преамбюл да го гласуваме.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: За чл. 5 се разбрахме да остане, както е. Да включваме ли това за престъпленията и наказанията?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нищо не печелим и не губим от това, че го няма.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Добре, остава както е.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има го в Наказателния кодекс. Следващото предложение е по чл. 15.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: "Опазването и възстановяването на околната среда с цел защита здравето на гражданите и поддържането на разнообразието на живата природа и запазването на природните богатства и ресурси на страната се закрилят от закона, като условие за живота на бъдещите поколения."

ЮЛИЙ БАХНЕВ: А на сегашните?

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Сегашните да мрият. Да стане "поколенията", а не "бъдещите поколения". Аз съм съгласен да го приемем, както го предлагат.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Техниката трябва да бъде всичко, предложено от Любомир Иванов и Красен Станчев, да се приема веднага, за да не губим време.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не виждам Ваш подпис, обсъждан ли е? Ние стигнахме до една много по-кратка редакция: "Република България осигурява опазването и възпроизводството на околната среда."

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Както го е предложил Красен Станчев

нека да го приемем. Какво ви пречи да го приемем? Това, което е прието, е по-хубаво и по-ясно. Нека да се приема неговото, за да няма 2 часа разговор.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Г-н Корнезов, кой член беше това? Толкова е хубав членът, какво повече искате?

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Приетият текст е пет пъти по-хубав, но приемете го, за да не спорим.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Всички редакции на текстовете по този член са негови. Правени са от него.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 19. Захари Карамфилов, Нова Ананиева, Валентин Церовски... Комисията по икономическата политика направи ново предложение.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Нора Ананиева е права, че нямаме никакъв текст за районите на страната.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: На Ананиева текстът е съвсем различен от другите.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Другите се отнасят за други работи. Това е нова алинея. Аз мисля, че ще има консенсус около предложението на Нора Ананиева.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колеги, вижте чл. 19. Той възбуди много спорове в първата си алинея. Засега има 5-6 предложения, вкл. и на Захари Карамфилов, който има две предложения. Церовски също има предложение.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Аз смятам така, че предложението на Нора Ананиева отговаря и на предложенията на Стайнов. Действително, в конституцията никъде не е поставен въпросът за районите на страната и затова предлагам този текст да се приеме. Би могъл да се опрости, например. Преодоляване на различията в отделните райони. Няма нужда да се изброяват какви са, но нека да остане, както са го написали.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Най-напред трябва да решим с чл. 19, а после дали да вкарваме нов чл. 19а, защото по чл. 19, ал. 1 има други предложения. На Нора Ананиева предложението е за нов текст.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: То е близо до нов член. Що се отнася до чл. 19 даже и това, което предлага Церовски, струва ми се и Карамфилов, аз лично ги приемам, но смятам, че той ще повдигне много спорове. Специално идеята за социално пазарно стопанство

няма да бъде приета от една част от депутатите. В никакъв случай няма да се приеме. Ако те не са се съгласили предварително, аз вчера говорих със Захари Карамфилов да разговаря с тях и ако не са се съгласили предварително, аз лично предлагам да отпадне.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Г-н Бъчваров, виждам, че и Вие сте се подписал за социално пазарно стопанство.

БЪЧВАРОВ: Подкрепям тази идея, но може да бъде опростен и текстът. Напълно съм съгласен.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Не, извинявайте, аз говорех за друг текст. Става дума за опростяване горе на предложението на Нора Ананиева.

ТОДОР ЛЮЦКАНОВ: Предлагам да внесем този текст в пленарната зала тогава, когато Парламентарният съюз го обсъди и даде...

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Говорил съм по този въпрос десетки пъти. Това е невъзможно. Ние не сме готови да приемем такъв текст.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Моето предложение е да говорите с господи Церовски и господин Захари Карамфилов. Ако те не осигурят консенсус по този въпрос да не се внася.

(Следва разговор в хор)

ЖИВКО МИЛАНОВ: Опитах се да го редактирам: "Държавата създава условия за пълноценно или цялостно развитие на отделните райони на страната и подпомага териториалните органи и дейности чрез финансово-кредитна и инвестиционна политика".

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Не е ли по-добре да кажем: "Държавата създава условия за намаляване на различията", защото това е водещото - да няма прекалено голямо различие в икономическата, културно, демографско развитие на отделните райони.

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Може би е по-добре да оставим думата "цялостно".

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Бихте ли прочели още веднъж текста господин Миланов?

ЖИВКО МИЛАНОВ: "Държавата създава условия за цялостно развитие на отделните райони на страната и подпомага териториалните органи и дейности чрез финансово-кредитна и..."

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 20, ал. 3.

(Следва разговор в хор)

Чл. 28.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: За гражданството не сме казали, че се урежда със закон. Дали е подразбиращо се?

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Пак правя апел - само онова, което е груба грешка във варианта. Нищо друго...

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Какво стана с чл. 29, ал. 5?

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Тайната на тази информация уточнихме.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Казахме обмена на информация и тайната на обмена на информация е неприкосновена.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Няма нужда да го поставяме за разглеждане в пленарната зала.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 29, ал. 5 се поправя редакционно.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 34а. Направено е предложение от Мирослав Дърмов. Отново ще го поставим на гласуване.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Въпросът е обсъждан, редактиран, разглеждан...

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Един човек да го мотивира...

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Мисля, че трябва да се каже, че допълнителна аргументация не е необходима. Изприказваха се доста неща.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 35, ал. 2. Има предложение от Мирослав Дърмов.

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Нали гласувахме против това? Господин Корнезов, това беше предложение на Яшар Шабан, с подобен текст, и ако си спомняте беше отхвърлено с 223 гласа категорично. По същия начин следва да бъде отхвърлено и това предложение. Не е добре да се вписва в Конституцията.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Това ще се реши в закона.

ТОДОР ЛЮЦКАНОВ: Лично аз ви предлагам да оттеглите предложението си, господин Дърмов, тъй като ще бъде отхвърлено.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Пита се защо ще бъде отхвърлено?

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Веднъж вече беше отхвърлено. Спомнете си как завърши гласуването.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ако държите да бъде поставено това то ще бъде поставено.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Ние подходяме принципно. Ако другите поправки се снемат ние няма да настояваме на този текст.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: В какъв смисъл другите поправки?

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Смятам, че ние ще дойдем в края на краищата на това там, където няма консенсус да не поставяме на обсъждане въпроси. Аз също подписах лично предложението на Дърмов ще ви кажа, че не виждам аргументи срещу изучаването в училищата. Единственият аргумент, който мога да призная че има логика, но е опасен, е, че в закона ще бъде записано в училищата и да не го записваме тук в Конституцията. Единствено този формален аргумент е, но в полза на изучаване в училищата аз имам много аргументи и не виждам никакви контрааргументи.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Значи поддържате предложението?

РУМЕН ВОДЕНИЧАРОВ: Така както се отказахме да влезе извън училищата така е редно те сега да се откажат да влезе в училищата и да оставим това на закона. Да не слагаме допълнителни текстове в Конституцията.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Аз имам апел лично към господин Бахнев - ще ви моля да се откажете, защото така, както е редактиран чл.35 въпросът е открит. Повече от това не можем да постигнем. Не търсете логика, няма да я намерим долу в залата. Зная, че чл. 34а няма да се приеме, но лично аз го подкрепям. Може би би могло да се постави на гласуване въпроса...

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Дори кажете, че изтегляте втората, а молите да се подкрепи първото.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин Дърмов, оттегляте ли предложението си?

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Въпросът е как ще поднесете чл. 34а.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Както е написан.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Не, имам предвид с благословия от Конституционната комисия или не?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ние нямаме право да взимаме отношение по това. От правна гледна точка текста е...

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Може да се каже, че е имало никакви сериозни възражения срещу това...

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Аз не мога да разбера принципа ви. Или приемате или не една концепция. Какво искате? Да имаме нови разпращаващи навън ли? Докога ще се убеждаваме в това, че трябва да се направят само промени, които са явни грешки в текстовете. Подчертавам грешки, а не нещо друго. Ако започнем да развиваме тук конституционните си разбирания може да се напише не бразилска, а два пъти бразилска конституция.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Ние казваме да се поднесе от Конституционната комисия, че предлага да се гласува отново текста на чл. 34а и вносителя в такъв случай изтегля второто предложение.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Аз съм на същото мнение както господин Павлов. Ние нямаме време.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 36. Има предложение за нова ал. 3.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Имаме такива случаи. Сега в момента се решават само със заповед на министъра на отбраната.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Прочетете чл. 58, ал. 2. Това решава въпроса.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Сега се решава, че това ще бъде уредено в Закона за военната служба и това трябва да се каже на пленума.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Втората алинея урежда случая на замяна.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Уместно ли е в чл. 58, ал. 2 да упоменем изрично алтернативната военна служба?

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Има ли други предложения по правата?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има предложения на Нора Ананиева по чл. 39 за нова ал. 3.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Ако въпросът е за основните социални групи това можем да го изменим. Въпросът е дали да приемем другия принцип?

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: В този момент е абсолютно невъзможно да се приеме.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Има го във всички конституции, господин Павлов.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Колкото и да е примамливо в този момент е неподходящ.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Не може ли да стане така: "Законът урежда организацията и контрола върху националните средства за масова информация".

ГЕОРГИ АВРАМОВ: Да стане: "Това право не може да се използва срещу основните права на гражданите" и другото да отпадне.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Тя е гласувана.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По нея няма предложения.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: В момента аз съм решително против приемането на нов текст на чл. 39. Целта, която се преследва може да се постигне и ако текста в Конституцията остане така, както е сега. Защо? Защото ал. 1 казва, че печатът и другите средства за масова информация са свободни и не подлежат на цензура. Но

това не изключва един закон за организация на средствата за масова информация в национален мащаб. Ние не казваме, че ще подлежат на цензура тези средства, но известна организация трябва да има, а организацията включва в себе си и контрола.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Това е въпрос на закон.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Тъй като е въпрос на закон и с новата алинея на чл. 39 ние не казваме нищо повече, освен да препращаме към някакъв закон, който и без това може да бъде издаден по силата на тази Конституция и не противоречи на нейния текст, смятам, че текстът както е предложен, от тактически съображения и чисто формални юридически, може да бъде избегнат.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ал. 3 ще предизвика големи дискусии в пленарната зала. Ние не казваме нищо ново в тази нова алинея 3.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Ако се касае за контрол това е записано в първия текст за Народното събрание, че то осъществява парламентарен контрол. Той се отнася до всички, включително и за печата.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин Кюранов, оттегляте ли го?

Чл. 40.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Чл. 40 е същият проблем, по който дискутирахме. Абсолютно с нищо не допринася към текста.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Не е за Конституция.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Това предложение да отпадне като неконституционен текст.

ГЕОРГИ АВРАМОВ: В чл. 43 има голяма грешка. Чл. 42, ал. 2: "Редът за организиране и провеждане на събрания и манифестации се определят със закон." Много се извинявам, но събранията не могат да се уреждат със закон. Става дума за събрания на открито.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Да се добави "на открито".

ГЕОРГИ АВРАМОВ: Така излиза, че всяко събрание се урежда от закона. Ал. 2 да стане: "Редът за организиране и провеждане на събрания на открито се определя със закон". Да отпадне демонстрации, манифестации и т.н.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Тук може да се получи една двойнственост, защото законът може да определя някакъв ред за организиране на събрания на закрито, но той не може да въвежда разрешителен режим затова точния текст е, че за събранията на закрито не се изисква разрешение, а не че закона не може да определя някаква организация, по която те трябва да се провеждат. Най-точно е да се прибави

една нова алинея, че за събранията провеждани на закрито не се изисква разрешение.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Това го има в закона.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Обикновено конституциите така го уреждат. Отделят този въпрос.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: По този начин Вие анулирате смисъла на ал. 1.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колеги, да вървим напред.

ГЕОРГИ АВРАМОВ: Има грешка и в чл. 43. Там е казано, че гражданите могат свободно да се сдружават при условия, посочени от закона. Извинявам се, но за много сдружения не е нужно да е посочено от закона.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Законът определя организациите, които подлежат на регистрация.

ГЕОРГИ АВРАМОВ: В трета алинея е уредено кога се регистрират. Да отпадне в ал. 1 "посочени в закона", защото ал. 3 урежда въпроса.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Алинея 3 се занимава само с тези организации, които подлежат на регистрация, а ал. 1 може в закона да се уреди този въпрос именно в смисъл, че няма никакви ограничения и т.н.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: И какво предлагате?

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Да падне "посочени в закона" в ал. 1 и това е чист принцип на свободата на сдружаването.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Използвам този момент на боксуване, за да попитам има ли други писмени предложения, които не сме получили, защото предишните две обсъждания не се правят на базата на текст. Той не е пред нас. Ако ще разглеждаме всеки един текст и ще му търсим кусурите мисля, че няма да свършим и до 17 юли. Ако ще спазваме процедурата, трябва ясно да се каже и в пленарната зала какъв е крайния срок за постъпване на писмени предложения. Само на базата на постъпилите до този срок предложения трябва да работим.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Това е принцип и принципът казва, че всеки може да има сдружение без да го регистрира, без да иска разрешение, както е свободата на мисълта, вероизповеданията, но когато ти вършиш нещо, тогава ще ти забраняват. Ал. 2 и 3 уреждат нещата.

ГЕОРГИ АВРАМОВ: Да падне в ал. 1 думите "при условия, посочени в закона". За това става въпрос.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре.

Чл. 47.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Вижте чл. 46, ал. 6. Това е очевидна грешка. Които са завършили право нека кажат мислят ли, че такъв текст е допустим "децата, навършили пълнолетие са длъжни да полагат грижи за своите родители".

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 46, ал. 2 да отпадне.

По чл. 47, ал. 2 има предложение на господин Петко Захариев.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Нали сме казали принципите, че се закрилят майчинството, децата и това го съвключва.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Децата са под закрила.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има предложение за четвъртата алинея на чл. 51 от Нора Ананиева, но мисля, че е само редакционно.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Това не бива да се внася.

Има предложение на Иван Първанов по чл. 52, ал. 3.

Има предложение на Велко Вълканов по чл. 54.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Нека да се внесе и да се гласува.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: То беше гласувано и отпадна.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Има право да го внася втори път.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 57. Има предложение по ал.2. Това предложение не може да се приеме. Как може на базата на своите религиозни и други убеждения да кажа, че няма да спазвам Конституцията, законите и т.н.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Аз съм съгласен с тълкуването, което давате, но не бихме ли могли в другия текст, който казва, че законът урежда начините за освобождаване от военна служба да се добави нещо за уреждането на алтернативна служба.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин Ахрянов беше направил същите предложения и на първо, и на второ четене на Конституцията.

Преминаваме към чл. 66, ал. 3. Предложението е на Нора Ананиева.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: То има следните рационални аргументи: ако е напуснало малцинството няма пречка мнозинството в един парламент да работи. Ако напусне мнозинството ще се проведат нови парламентарни избори.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Съгласен съм, че това не е въпрос за Конституция.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Това е въпрос и на политическа култура на обществото. Във всяка страна при подобно действие никой не

би се ангажирал с такива политици.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Това е въпрос на правилника.

ГЕОРГИ АВРАМОВ: Искам да кажа, че има нещо, което е неуредено. Може ли някой да касира депутат? Всъщност Конституционният съд може да касира депутат, само ако той е незаконно избран. Никъде в Конституцията няма възможност да бъде касиран депутат поради това, че той не изпълнява своите задължения и работи срещу парламента и парламентаризма. Предложението е това, но трябва да бъде формулирано по друг начин и изчистено.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: И ако този текст ще остане първото, което трябва да се изчисти, е въпросът за виновността. Тук нищо не се казва. Казва се, че щом се отклони повече от един месец, без да се сочи причината, без да се сочи вина... Би трябвало да се каже, който виновно се отклони.

ГЕОРГИ АВРАМОВ: Конституционният съд или Народното събрание касира? Въпросът е много сложен.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Колеги, предлагам да не дискутираме. Ако има някой за представянето на този текст... Аз смятам, че всички можем да изкажем аргументи против този текст, против отпадането му и въобще да не се включва в Конституцията, защото действително не е конституционна материя.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Мисля, че не бива да се включва такъв текст по съображение, че нарушаването на реда или задълженията, ако е най-грубо, е свързано с нарушаване на клетвата. Вторият път е свързано с неизпълнение на задълженията, което във всички случаи ще се отнесе до комисията на Народното събрание и то ще вземе решение. Този въпрос трябва да се реши по правилника. Иначе ние ще приемем един принцип, който е много опасен. Мнозинството винаги може да намери начин да касира или да лиши от мандат отделни депутати, това не е прието като принцип в нито една Конституция. Единственият източник за правомощията на депутата са неговите избиратели.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Става дума, че тук не се действа от Бюрото и затова ние се мъчим да намерим едно неадекватно решение, защото ако Бюрото не им плаща заплати, ако ги кара да си плащат нощувките и т.н., има далеч по-прости механизми, които да принудят човек да изпълнява задълженията си. Ние се

мъчим по неадекватен начин да реагираме на едно неадекватно поведение.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Искам да повдигна един въпрос в аванс, защото аз ще го поставя. Този въпрос всъщност беше разрешен миналия път. Специално по този въпрос, господин Корнезов, бяхме се уточнили миналия път, той някак си пропусна да го постави на второ четене и става дума за една преходна разпоредба. Смятам, че неговите опасения са неоснователни и искам да го повдигна тук в присъствието на министъра на правосъдието.

Става дума за статута за положението на заварените съдии и т.н. С разпоредбата на чл.128 ние уреждаме въпроса за несменяемост на новопостъпилите съдии. Нищо не се казва за тези, които са заварени от закона. Смятам, че тяхното правно положение трябва да бъде уредено.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Ние сме внесли предложение.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: В какъв смисъл е, защото разбрах от господин Пенев, че е в обратния смисъл на това, което аз мисля. Въпросът е много сериозен, нека да го разискваме тук и да се реши може би на политическо равнище с консенсус.

Моята идея е, която отчасти беше споделена от други, е това да не става екслеге, а по силата на решение на Висшия съдебен съвет, като имам предвид, че Висшият съдебен съвет се състои всъщност от същите хора, избрани от същата среда и няма опасност от чистка. Казвам ви направо нещата. Имало е страхове, че ще се пристъпи към някаква чистка в масови мащаби и т.н. Този въпрос не може да остане висящ, нито да се разреши по пътя на тълкуването.

Освен това мнозина от представителите на СДС, най-вече от оранжевия БЗНС, са против принципа на несменяемост от чисто практични съображения. Тогава аз си спомням, че поставих въпроса в пленарно заседание, че ще бъде гласувана преходна разпоредба, която да уреди въпроса.

Моето предложение е да се дава статут на несменяемост по решение на Висшия съдебен съвет.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Нашето предложение беше, че настъпва по закон.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Аз разбрах това в разговор с министър Пенев. А въпросът е много сериозен.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Николай Павлов го е дал в текст: "В едногодишен срок от влизането на Конституцията в сила Висшият съдебен съвет се произнася относно несменяемостта на съдиите, прокурорите и следователите, навършили тригодишен стаж към момента на влизане в сила на Конституцията".

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Ние го уточнихме с министър Пенев, но господин Корнезов имаше някакви опасения и не го внесе.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Поначало несменяемостта екслегия устройва повече министерството, ако трябва да подхожда чисто ведомствено по въпроса. Страхувам се обаче, имайки предвид настроенята във Великото Народно събрание и разположението на силите по този въпрос, че една такава разпоредба ще мине много трудно или ще мине с дебати, дори мисля, че няма да може да събере две трети от гласовете. Затова при една такава ситуация мисля, че би могло да се възприеме едно подобно решение. Считам формулировката на господин Павлов за по-коректна и по-точна - в едногодишен срок от влизане на Конституцията в сила.

Лично аз виждам гаранцията за съдиите, прокурорите и следователите преди всичко в институцията на Висшия съдебен съвет. Защо от влизането в сила на Конституцията би могъл да тече този срок? Би могло да се възрази: нали процесуалните закони, които ще уредят съдебната система трябва да се гласуват в едногодишен срок? Тогава би могло да се разсъждава така: едногодишен срок за създаване на тези закони и още едногодишен срок от конституиране на съдебния съвет. Мисля, че съдебният съвет може да се конституира до няколко месеца, дори до един - два месеца, защото Законът за устройство на съдебната система е почти готов. Вчера се чух с главния прокурор и ние вероятно ще направим една обща работна група, която след приемането на Конституцията да го дообвработи и вероятно още това Народно събрание, ако би продължило да работи като Обикновено Народно събрание би могло да приеме Закона за устройството на съдебната система. Приеме ли се този закон, аз мисля, че в Преходните разпоредби там трябва да се предвиди, че Висшият съдебен съвет се конституира при сегашното положение, като след приемането

на процесуалните закони по право председателят на Върховния касационен съд, Административния съд и главния прокурор стават негови членове. Тоест, не е необходимо да изчакаме всички процесуални закони, респективно ГПК, НПК, които ще уредят триинстанционната съдебна система да бъдат приети, за да се конституира Висшият съдебен съвет.

Необходимо е конституирането на Висшия съдебен съвет колкото може по-скоро и поради това, че ние не можем да разчитаме на Народното събрание да решава кадровите въпроси на системата, тъй като особено сега те се отличават с много голям динамизъм. Ние имаме нови бройки, търсят се, разкриват се нови съдийски места и прочие във връзка с приложението на новото законодателство.

В заключение аз смятам, че изхождайки от, така да се каже, становището във Великото Народно събрание, един текст за екслеги несменяемост с влизането на Конституцията в сила на навършилите 3-годишен мандат или срок трудно би бил приет.

Затова предлагам, може би е добре, предварително да стане това уточняване на началния срок за едната година, в която Висшият съдебен съвет трябва да се произнесе по несменяемостта да действува от влизане на Конституцията в сила. Това е предложението, което всъщност беше и направено.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Защо трябва в Преходните правила да се урежда? Този въпрос не може ли да се уреди в Закона за устройство на съдилищата? Защо конституционно трябва да уреждаме това?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Другата алтернатива е да се иска автентично тълкуване на текста. Текстът не е ясен така, както е формуран сега. Или трябва да се промени самият текст, или трябва да закове несменяемост на навършилите 3 години екслегия, или да каже, че започва да тече от приемането на Конституцията. В момента той поражда противоречиво тълкуване. Затова с преходната разпоредба се решава въпросът за денонсирането. За тези, които сега постъпват ще чакат трите години, тези, които са заварени в едногодишен срок Висшият съдебен съвет трябва да се произнесе.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Моето предложение е различно от това на Николай Павлов. Имал съм предвид чисто технически, че законите се приемат в едногодишен срок и ако приемем едногодишен срок

от приемането на Конституцията крайните срокове може да съвпадат. Съгласен съм да го приемем във варианта, който го предлага Николай Павлов.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Имайте предвид, че съдоустройствените закони ще регулират бъдещата дейност на съдиите. Ние обсъждаме само качествата на тези, които са в магистратурата. Аз не говоря за политическа преценка. Политическата преценка е по Закона за политическите партии. Става дума за делови качества. Мисля, че министър Пенев също има интерес да може да си огледа кадрите, защото като се поднася на Висшия съдебен съвет министерството ще си извади всичките архиви с деловите качества и тогава ще се видят и несъответствия, защото има хора, които са работили 15 години добросъвестно, непредлагани и нестигнали онова, което трябва да стигнат по правило в съдебната йерархия. Тоест не са били предлагани за ранг. Тези неща трябва да се огледат във Висшия съдебен съвет и тогава ще се реши принципният въпрос на кой къде му е мястото в стълбата.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Тук не става въпрос за стълбата и йерархията. Само за сменяемост и несменяемост.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Много добре знаете, че има съдии, които не са за съдиене, има прокурори, които не са за прокурори.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има и адвокати, които не са за адвокати.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Да, вярно е. Затова не свързвам процесуалния закон с тези срокове, защото той няма отношение по преценката на тези качества.

МАРИАНА ХРИСТОВА: Колеги, аз искам да подкрепя господин Обретенов. Аз му възприемам идеите за промяна на стълбицата. Кой къде е бил и къде ще бъде за в бъдеще, вероятно е въпрос, който може да реши при всички случаи в текущ порядък един Висш съдебен съвет. Става дума за нещо друго. Деполитизирахме съдиите, както и прокурорите. Следователно за политическа преценка не може да става дума. Голяма част от хората, работещи в тази система са в почти пенсионна възраст. Една трета от кадрите, по моя информация са в пенсионна възраст. Имам предвид трите години, които остават до пенсия и които по Кодекса на труда са защитени, въпреки че съдиите най-малко се ползват от Кодекса на труда. Става дума за това тези хора ще имат ли сигурност, че имат своята работа?

Не трябва да забравяме и един друг проблем - липсата на окончателна уредба по отношение на съдийския състав при всички случаи ще доведе до отлив на кадри, а такъв има и сега. Онзи ден бях при главния прокурор, който ми каза, че има 52 свободни места и то в райони, където прокурорът има толкова много работа, че един не стига. Трябва минимум трима. Какво означава това подложим отново на преценка тези хора? Значи работили са засега, добре, не са наказвани, не са изгонени и сега изведнъж изменяме Конституцията и решаваме, че не се знае докога още те ще бъдат съдии и прокурори.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Какво знаете например вие за ямболските съдии, какво знае господин Пенев или който и да е? Кадрите се познават тогава, когато работиш с тях.

МАРИАНА ХРИСТОВА: Аз мога да ви гарантирам, че мога да взема всеки един юрист, да вземем работата му и от едно дело да се направят такива изводи, че да му се завие свят и на него, и на всички останали. Поначало едно дело означава спор. Субективната преценка на този спор не може да бъде избегната и ние можем да унищожим по този начин всеки един от кадрите. Ще имаме ли ние съдебна система, още повече, че я разширяваме в три степени и ще осигурим ли кадри? Не подценявам и другия въпрос. За един адвокат заплащането е високо, но за съдията то е направо символично.

Предлагам във връзка с изложеното дотук, ако имаме и съгласие, съдиите, прокурорите и следователите са несменяеми и след навършване на 3-годишен стаж на длъжността, която заемат.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Редакционната поправка на ал.3 е уместна и трябва да се приеме, защото сега текстът предполага преценка. Бих предложил гласуването на текста на Преходните разпоредби да стане поетапно. Най-напред предложението на госпожа Нора Ананиева. То е: съдиите, прокурорите, следователите, които имат 3-годишен стаж придобиват статут по чл. 128.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: В момента сме на противоположни гледища. Това е точно противоположно на онова, което защитаваме с господин Павлов. Въпросът не е правен, а политически.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Какво му е политическото на въпроса?

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Дори ако искате с оглед на един психологически момент, който е много важен. Иначе, ако се приеме вашето

предложение екслегия да стават несменяеми цялата съдийска номенклатура я узаконявате. С текста, който ние ви даваме въпросът се измества и в най-благоприятния смисъл за съдиите и магистратите се решава изобщо. Извежда се от сферата на политиката и се дава във Висшия съдебен съвет.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Аз съм неприятно изненадан от израза "съдийска номенклатура". Мисля, че такъв термин не може да се употреби за съдиите. Като цяло съдебната система не е засегната от тоталитарните ....

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Абсолютно съм съгласен, защото и аз съм бил съдия.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Безспорно има резон в изказването на госпожа Христова, тъй като има съдии, които трябва да чакат 2-3 години няма да дочакат и ще напуснат. Никой няма да работи в неизвестност две години. Всеки ще предпочете да отиде в адвокатурата. Ако в момента има 54 вакантни прокурорски места, както каза госпожа Христова, то нашите бяха 64 до миналата седмица. Съвсем естествено е хората да кажат: няма да чакам в неизвестност. Това също трябва да се има предвид.

Аз съм сторонник на тезата да се даде несменяемост на тези, които са навършили 3 години. В момента аз внасям предложение за избор и повишение на съдии. Четири пъти депутатите са имали възможност по места, по окръзи да възразят срещу определен съдия. Няма защо да се страхуваме, че са останали хора, които са били свързани с тоталитаризма и тоталитарната власт. Имаше някои такива случаи, направиха се анкети и те бяха отстранени. Боязън, че съдийската номенклатура остава не трябва да има. Системата ще бъде подложена на много сериозно изпитание, а и предстои черна работа. Нека да се направят предварителни сондажи за предложението и ако то може да събере две трети от гласовете аз съм за него.

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Няколко думи по това, което каза господин Пенев. Съдебният съвет не е парламент. Все пак това са хора професионалисти и колкото и да си говорим за номенклатура, основно дейността им ще бъде основана върху професионалните качества на кандидата. А колкото до това, че кадрите ще се разбягат, аз мисля, че не е съвсем така. Има възможност при безработицата да дойдат хора и от други места. Мисля, че е нормално да приемем

едно такова предложение с едногодишен срок след приемането на Конституцията. По този начин именно професионалният момент ще бъде застъпен.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Извинявам се за израза, който употребих преди малко, тъй като аз също съм бил съдия и знам, че съдиите са черноработници. Ако може да възприемем това, което предлага господин Павлов за едногодишния срок и все пак формално да мине през Висшия съдебен съвет, защото има и психологически момент.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нека не го поставяме този въпрос днес в пленарната зала.

По чл. 67. Той е с редакционна поправка.

По чл. 83, т.10 има предложение с вносител Красен Станчев. Нека се предложи това предложение да отпадне.

По чл. 39.

По чл. 87.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Има чисто юридически и политически възражения. Опасността да бъде бламиран президентът....

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ние му даваме така нареченото отлагателно вето.

Чл. 93, ал. 3. Чл. 99, ал.7.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Мисля, че ал. 7 е абсолютно излишна. Ще изпаднем в ситуация, когато няма да може да състави правителство.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Аз питам трябва ли да има част или цялата ал. 7? Разумно ли е да съществува тази разпоредба в някакъв вариант. Мисля, че е по-добре въобще да я няма.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Оформя се предложение на част от комисията ал.7 да отпадне.

КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ: Аз съм против.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Тези хипотези се предвиждат само тогава, когато Народното събрание е в състояние да излъчи правителство. Ние бяхме го уредили в чл. 110а.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Как решихте вие редакционно въпрос, който вчера се гласува, т.е. че е излишно да се каже и в ал.3, че е в същия срок.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Ако и в този случай не бъде предложен състав на Министерския съвет, президентът в срока по предходната алинея и т.н.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Мисля, че това трябва да се оправи редакционно. Идеята е ясна и не е необходимо да се гласува.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Искам да ви обърна внимание на нещо, което също не е внесено. Ние никъде не казваме, че президентът назначава определени със закон длъжностни лица, а Законът за устройството на МВР, Законът за банката предвиждат той да назначава определени длъжностни лица. Според мен такава точка трябва да има.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По чл. 104 има редакционна поправка. По чл. 113 също.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Най-точното е "със статута".

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Положението е най-точната дума.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Оставяме положението.

По чл. 128.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Чл. 116, ал.2 трябва да поправим. тук се касае само за членуване в политически партии, в синдикати и право на стачка. Само тези права могат да се ограничават за държавните служители със закон. За останалите не. Можем да кажем: могат да членуват в политически партии и синдикални организации и да упражняват правото си на точка при условия, определени в закона.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Вече е по-точно така: "Условията, при които държавните служители се назначават и освобождават от длъжност и могат да членуват в политически партии и синдикални организации и да упражняват правото си на стачка".

ЖИВКО МИЛАНОВ: Само тези три момента могат да се ограничават.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По чл. 128, ал. 2. Има предложение от Нора Ананиева. Предлага се да бъде 7 години без право на преизбиране.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Обединяваме се и приемаме 7 години без право на преизбиране.

Госпожа Христова, поддържате ли Вашето предложение?

МАРИАНА ХРИСТОВА: Да. То не е само мое предложение, и още на 40 народни представители.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Има едно голямо смесване между правосъдие и правораздаване. В чл. 128, ал. 1, чл. 130, чл. 132, чл. 134, ал.1 навсякъде трябва да се говори за правосъдие, а не за право-

раздаване. Говорим за съдебните органи, за съда.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Това са редакционни поправки.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Защото правораздаване могат да извършват особени юрисдикции, а ние тук говорим за това какво прави съда.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Кои особени юрисдикции? Вече нямаме особени юрисдикции.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Нали казваме, че няма да има. Казва се само специализирани съдилища.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Прокурорът прави ли правосъдие?

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Това са текстове, където никъде няма прокурор. Член 118 говори само за съдилищата.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Вие ще влезете в конфликт с всички писани досега закони, където е влязло терминологично правораздаване.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Съдилищата във всички случаи правораздават.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: На кои други места е употребено "правосъдието" освен в чл. 117.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Тогава как ще участвуват съдебните заседатели в правораздаването щом прокурорът правораздава?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има известна разлика, но това е редакционна поправка.

МАРИАНА ХРИСТОВА: Искам да мотивирам моето предложение. Колеги, аз не се притеснявам от първата част на ал. 2, там, където става дума за избор. Това, че назначаването ще става от президента, обаче по предложение на Висшия съдебен съвет е една гаранция. Тревожи ме, и то чисто професионално и смятам, че няма гаранции в тази Конституция, какво ще стане ако след избора, като обявим 7 дълги години, през които главния прокурор председателят на съда и т.н. са несменяеми се окаже практически, че започва грубо нарушение на закона в системата, която те оглавяват? Въпросът никъде не е уреден. Може би е уреден от съдоустройствените закони, но в Конституцията го няма. По какъв начин ще бъде извършван контролът над третата власт? Ако сте прочели моето предложение, независимо от вашето становище, вие ще видите, че акцентът е върху втората част - освобождаването. Искане ми се, ако намерим друга формулировка за контрол на дейността на

тези лица - това са министрите на третата власт, тяхната дейност може да доведе до няколко отклонения.

На първо място при следващата смяна на системата пак да се окажат редица репресирани, преследвани по политически причини. Може да се окаже, че част от лицата ще останат извън закона и това го има в нашата история. По политически причини да не се преследва за криминални престъпления. Може да има и корупция. Това са живи хора, живеещи на Балканите, независимо къде ги избираме и каква длъжност им даваме. В тази насока аз искам да разбера как Народното събрание ще има възможност за контрол над тяхната дейност и за вземане мерки при такива отклонения.

Затова акцентът на моето предложение е в неговата втора част. При всички случаи предлагам предложението за кандидатура да бъде правено от Висшия съдебен съвет. Дълбоко съм убедена и вярвам безпрекословно в професионализма на колегите ми, които ще съставят този Висш съдебен съвет. Аз им вярвам. Искам да има някаква гаранция и то в тази Конституция за прозрачност на дейността в тази трета власт и за липса на възможност от заежки там. Всъщност глава втора от Конституцията "Права на гражданите" има гаранция само в тази система и ако не гарантираме контрол над дейността на тази система, практически изпускаме най-важната гаранция за демократичност в тази държава. Ако вие ми предложите друга формулировка, където контролът над тази власт съществува аз съм готова да оттегля своето предложение и то с чиста съвест.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Една реплика искам да направя на госпожа Христова. Прави се едно смесване от госпожа Мариана Христова и аз ще я помоля да оттегли предложението си. Защо? Става дума за несменяемост и назначаване на определена длъжност. Когато се назначават на определена длъжност магистратите не са несменяеми. Когато се назначава един председател на Върховен касационен съд той не е несменяем. Той е несменяем в качеството си на съдия, но не и в качеството си на председател на Върховния касационен съд. Смятам, че това трябва да се уреди със Закона за устройството на съдилищата. Не е необходимо да се включва в Конституцията.

МАРИАНА ХРИСТОВА: Има ли някъде гаранции? Какво ще стане в следващия закон, знаем ли?

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Гаранции няма, откровено казано няма гаранции, че ще гласуваме и тази Конституция.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Въпросът е при тези опасения, които тя изтъква, какви са гаранциите?

МАРИАНА ХРИСТОВА: Ако ми предложите формулировка аз ще я приема, но това ме тревожи основателно. Имахме група лица, които бяха извън закона, имахме група лица, които поради политически причини бяха репресирани, имахме и корупция. Сега Висшият съдебен съвет ги предлага, президентът ги назначава, мандатът е 7 години, аз употребих думата несменяемост, не в смисъла, в който е употребена в предишния текст, но практически има един 7-годишен или две по петгодишен мандат. Виждате колко дълъг период е това. Никаква прозрачност в тяхната дейност, никакъв контрол от страна на Народното събрание, а говорим за взаимно контролиращи се власти.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Идеята беше съдебната власт да се самопроизвежда във връзка с нашите традиции. Царският указ е бил само от формално естество. Смятам, че това, което е целта на госпожа Христова - да даде някакви по-големи гаранции или по поне да регламентира начините, по които се освобождават тези длъжности за висши магистрати, трябва да бъде дадено в Закона за устройството на съдилищата. Вие искате гаранции дали Законът за устройство на съдилищата ще предвиди това?

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Общият парламентарен контрол не изключва и тези длъжностни лица като председатели на Висшия върховен съвет ....

МАРИАНА ХРИСТОВА: Изключва ги. Не можем да ги питаме, не можем да им искаме обяснение....

Опасявам се от силна пристрастна личност, която може да застане начело на тази система. Има опасност и не бива да го допускаме. Длъжни сме да предвидим гаранции.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Гаранциите, които се предлагат тук, трябва да ги обмислим.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Има много логика в твърдението на госпожа Христова и трябва да бъде обмислено. Въпросът е следният: половината от Висшия съдебен съвет се избира от Народното събрание, другата половина от магистратурата. Те сами по себе си не могат да сезират Конституционния съд. Значи трябва да предвидим тази възможност Висшият съдебен съвет да сезира Конституционния съд,

защото той пък събира трите власти в едно.

ЖИВКО МИЛАНОВ: Тези въпроси трябва да се решат с Дисциплинарния съд, който трябва да бъде част от Висшия съдебен съвет. Там трябва да се решават всички тези отклонения. Ако те са доста груби нищо не пречи на Висшия съдебен съвет на втората година да предложи на президента да го смени и да назначи друг. Тази възможност не е ограничена. Ако се касае за дребни постъпки ще върви по общия дисциплинарен ред, който ще се предвиди във Висшия съдебен съвет. Ако се касае за груби, той може да бъде заменен по общия ред. Друго е, затова, за което госпожа Мариана Христова се безпокои и всички ни безпокои, ако изберем такъв Висш съдебен съвет, където взаимно да се покриват.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Но все едно Народното събрание може да се намеси.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Всъщност защо стигнахме до 7-годишния мандат?

ЮЛИЙ БАХНЕВ: За да няма 10-годишен.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Може да има само 5-годишен.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Това е институция, която трябва да бъде по-стабилна. Нека не я приравняваме към президента.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Ние можем да противопоставяме Висшия съдебен съвет. Да направи пред президента предложение за сваляне. Дисциплинарният съд може да ги атакува и ако има извършено престъпления от тях на общо основание да бъдат съдени. Въпросът е друг. При разделението на властите това, което предлага госпожа Христова, може ли една десета от народните представители да направят предложение и пред кого? Ако допуснем такова нещо, то предложението трябва да се прави вероятно, по логиката на нещата пред Конституционния съд, който да снесе мандат ....

ЯНАКИ СТОИЛОВ: В никоя страна Конституционния съд не се занимава с това да бъде съд на съдиите.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Ние намесваме изпълнителната власт в съдебната, а се страхуваме да намесим законодателната в съдебната.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Принципът е който назначава, той може да освобождава. Ако той се назначава по предложение на Висшия съдебен съвет и президентът го сменя когато направи нарушение.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Това, означава предпоставяне на съдебната власт в абсолютна независимост пред всички други.

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Мисля, че Народното събрание може да направи тази промяна, тъй като половината от Висшия съдебен съвет се избира от Народното събрание. При необходимост той ще смени тези хора в съдебния съвет, които след това ще сменят председателя и другите.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Нека все пак бъдем последователни в принципа. Искаме да създадем независим съд и несменяеми съдии. Ако в Американския върховен съд имаше такава възможност нямаше да бъде Американски върховен съд.

КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ: Господин Обретенов, предвижда ме една възможност, в която парламентът е зависим от президента, макар и изключителна. Президентът може да разпусне парламента. Защо да не предвидим една изключителна възможност, която ние, като Народно събрание, ще можем да упражним ....

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Ако се иска изключителна възможност, тогава да бъдат поне две трети.

МАРИАНА ХРИСТОВА: Законодателната власт има право на контрол, на питане и информация за действията на изпълнителната власт. Само на информация, а не на намеса в нейните функции. Искане ми се да има такъв механизъм и по отношение на онези случаи ...

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Разделянето на властите не означава, че една от тях не може да има върховенство. Това са различни неща.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Никога съдебната система, съдебната власт не е имала върховенство. Винаги изпълнителната власт е имала реалната власт във всяка една държава. Ако си въобразяваме, че ще направим нашия парламент върха на някоя власт е просто илюзия.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Ако сложим една квота - две трети от членовете на Висшия съдебен съвет, могат да поискат в определени случаи, защото половината е от народното събрание. Да бъде повече от тази половина.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Няма нужда да слагаме квоти тук. Може би трябва да помислим допълнително да сложим още една алинея тук.

По предложенията на Гяуров.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: У нас има традиция кметът да се избира от населението. Защо да я нарушаваме?

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Според мен така, както гласувахме текста, не трябва да остане. Лично аз, откровено казано, нямам твърдо мнение дали да бъде избираем или да се избира от съветниците кмета, но като че ли едно от двете трябва да остане и да предложим въпросът да бъде решен с гласуване.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Изходът е във второто изречение на чл. 138. Нека не го променяме.

Господин Стефан Стайнов има предложение по чл. 140.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Господин Корнезов, това е една сбита редакция на това, което бях предложил на първо четене. И тогава казах, че аз нямам нищо против текста, който е предложен от Конституционната комисия, но у мен има тревога, че под напора на изпълнителната власт конкретното уреждане на въпросите със закона няма да реши цялостно въпроса.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Според вас чл. 140 няма ли, макар и в най-общ смисъл, същото значение?

СТЕФАН СТАЙНОВ: В най-общ смисъл има, и затова аз го поддържам в най-общия смисъл. С моето предложение се поставят по-твърди рамки на законодателната дейност по отношение на една развита система, не само данъчна, а и финансово-кредитна, която да осигурява ефективно финансиране на общините и другите териториални единици. Основната тревога идва от това, че не се очертава перспектива което и да било Народно събрание да приеме Закон за държавните финанси. Сега цялата материя на държавните финанси досега и в близката перспектива, се очертава да се решава с отделни закони. Дори ако днес разглеждаме въпросът за изменение на Закона за местните данъци и такси ще видим, че той е направен от чисто фискална гледна точка, друга фискална гледна точка. Там никой не е погледнал, че скалата за данъчно облагане в случай на наследяване остава старата, и при новите цени на недвижимите имоти, при които над 12 000 лева данъкът наследство е 50 на сто дефакто всички онаследявани имоти, ако не по-голямата част в бъдеще ще бъдат отнемани в нечия полза. Тоест, това говори за начин на мислене на изпълнителната власт по проблемите на

финансите. Най-лесно се дискредитират в тази обстановка местните органи.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Целият въпрос е, че ако един бъдещ парламент не е узрял за това, дори и да направим по-подробен текст в Конституцията, това няма да реши въпросът. То е въпрос на друго съзнание у самите политици.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Съгласен съм, но все пак ще има някои хора, които като четат Конституцията ....

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Господин Стайнов, аз напълно споделям Вашата тревога. Лошото е, че тя е много по-обща тази тревога. Аз съм съгласен, че всяка изпълнителна власт е лоша. Не споря по това, но ако тръгнем по този път има много други текстове в Конституцията, които би трябвало, от наша гледна точка сега, да създадем тези законови гаранции, именно ограниченията на , в които ще бъдат развити бъдещите закони. Просто не можем да си позволим това и в този смисъл въвеждането сега на тези допълнителни текстове е дисбаланс въобще в общия ....

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Защото ние не предвидихме самостоятелна глава "Държавни финанси", където можеха да бъдат развити тези неща.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Аз разчитах и казвах, че ако има самостоятелна глава, бих отменил това.

Господин Стайков, аз съм напълно съгласен с Вас, но това се дължи на обстоятелството, че ние правим Конституция в неподходящ момент. Правейки я в неподходящ момент и съобразявайки се с този момент, ние не можем едновременно да търсим един класически балансиран във всяко отношение текст и една Конституция, която да внесе тези гаранции, според мен, които са необходими на етапа.

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Не по-малки гаранции са необходими например по правата на човека, където един бъдещ парламент бог знае накъде може да избие.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Съгласен съм, но понеже моето убеждение в случая е, че местното самоуправление е един от факторите на реалната демокрация в тази страна, аз съм си поставил за задача да отстоявам интересите на местното самоуправление до момента, до който мога.

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Бих ви помолил да не въвеждаме този подробен текст. Първо той ще удължи много работата, действително ще породи апетити по други членове да се правят подобри разширителни текстове в Конституцията ...

СТЕФАН СТАЙНОВ: То има преимуществото, че е 140. Аз мога да ви уверя в едно нещо като Конституционна комисия, а именно, че аз няма да бъда причината да се блокира работата по Конституцията и ако при една дискусия се окаже, че предложението е непопулярно аз ще направя предложение то да отпадне и да не създава трудности в процедурата. Бих желал да се постави още веднъж.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Имаше идея за отделна глава "Държавни финанси". Ние я отклонихме по ред съображения.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Мен това ме тревожи много, тъй като пишем какви са задълженията на гражданите, че са длъжни да плащат данъци, а какво е задължението на държавата, когато се разпорежда с тези данъци не е много ясно.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Господин Стайнов, аз нямам абсолютно никакви възражения срещу така съставения текст. Единственото ми възражение е, че не е в стила на този проект. Успокояваме това, че вие казахте, че все пак този текст на чл. 140, който съществува в проекта в общи линии изразява ....

СТЕФАН СТАЙНОВ: Принципно той е правилен, аз нямам възражения срещу текста.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: От тази гледна точка аз ви моля да не става излишна пречка. А за това, което казахте може да се поддържа и тезата, че приемаме Конституцията в подходящ момент.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Всичко може да бъде подходящо. Въпрос на подход.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Повтарям, молбата ми е да се разглежда на пленарно заседание това предложение. Ако се появят някакви трудности, поемам ангажимента да оттегля предложението.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Господин Корнезов, едно предложение в Конституционния съд, което не е чисто редакционно, но за да го съвместим с това, което е записано за 12 съдии за 9 години, трябва да променим леко второто изречение на ал.2: "Съставът на Конституционния съд се обновява през три години от всяка квота по ред, определен от закона". Тази една трета трябва

да отпадне, защото реално тя не е една трета. Става дума за ал.2 на чл. 146. Ако преценяваме, че някой ще приеме, че това не е редакционно уточнение, за да е верен текстът.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: В Конституционния съд трябва да се каже, че първите три години всяка група по един човек отменя, а Народното събрание - двама.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: С по една трета и по ред, определен от закона всичко се решава. "През три години от всяка квота по ред, определен от закона" - това е текстът.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Имам предложение, подписано от доста хора, че на съдебен контрол подлежат всички административни актове без изключение.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Аз пак поставям въпроса, който вие не искате да разберете и който са го решили в Европа вече. Това отменяне, за което Вие говорите е един естествен процес.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Не е естествен процес, то ще става рязко, изведнъж на 9 години, ако някой не почине.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Ти никога не си влизал в съдебна зала и ти е много лесно на 3 години да смениш един човек. Аз казвам, че за 3 години се изгражда един съдия.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Той не се сменя. Всички те имат мандат от 9 години. Това важи само за една ....

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: С това приключихме нашата работа. Закривам заседанието.

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ИЗРАБОТВАНЕ ПРОЕКТ
НА КОНСТИТУЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ:

(Любен Корнезов)

Зала Запад¹⁰

ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Комисия по изработване на проект за
Конституция на България

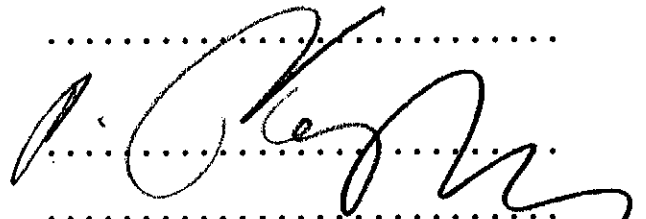
9⁰⁰
2

ПРИСЪСТВЕНА КНИГА
на 03 юли ..... 1991 г.

Председател
ГИНЬО ГАНЕВ

.....

Заместник-председатели:
ЛЮБЕН АНДОНОВ КОРНЕЗОВ

СТОЯН ДИМИТРОВ ГАНЕВ

.....

ЕЛЕНА ПЕТКОВА КИРЧЕВА

.....

Секретар
ЯНАКИ БОЯНОВ СТОИЛОВ

.....

Ч л е н о в е :

1. АЛЕКСАНДЪР АСЕНОВ ДЖЕРОВ
2. АЛЕКСАНДЪР ВАСИЛЕВ ЛИЛОВ
3. АЛЕКСАНДЪР ТРИФОНОВ ТОМОВ
4. АЛЕКСАНДЪР ЯНКОВ ДИМОВ
5. АНГЕЛ СТОЯНОВ МОМОВ
6. АТАНАС ГАНЕВ РАДЕВ
7. ВАСИЛ ТРИФОНОВ ДОЛАПЧИЕВ
8. ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ ИВАНОВ
9. ВИКТОР ГЕОРГИЕВ ВЪЛКОВ
10. ВЛАДИСЛАВ ЖЕЛЯЗКОВ ДАСКАЛОВ
11. ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ ПИРИНСКИ
12. ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ ДИМИТРОВ
13. ДИМИТЪР ПЕТРОВ ЛУДЖЕВ
14. ЕЛКА ГЕОРГИЕВА КОНСТАНТИНОВА
15. ИБРАХИМ ТОСУН ТАТАРЛЪ
16. ИВАН ЗАПРЯНОВ ГЛУШКОВ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

